

Dne 15. marca smo čuli žalostno pesem zvonov, ki so nam naznanjali žalostno vest, da se je za vedno od nas poslovila Jožefina Kamenšek, po domače Kamenšekova Zofa. Bila je pridna Marijina družbenka. V najlepši dobi svoje mladosti, v 19. letu, je prenehala biti njeno srce. Bolehala je več let na srčni vodeniki, katera ji je končno uničila življenje. Na dan pogreba dne 17. marca je prišla Marijina družba deklet s svojo zastavo na njen dom in jo spremila v lepem sprevodu z drugimi številnimi pogrebci v hladen grob. Ob odprtem grobu so ji cerkveni pevci zapeli za slovo žalostinko »O srečen Marijin otrok«. Počivaj v miru, Marijin otrok!

Razbor pri Slovenjgradcu. V šoli imamo 85 otrok, ni pa rednega pouka. Prošnje doslej niso imele uspeha. Želji, da naša občina ostane, kakor je bila, je sresko načelstvo ugodilo. Naša občina je edina, ki v našem srezu ostane neizpremenjena. Ni misliti na kakšno združenje z drugimi občinami. — Radi grofovih posestev je tukaj silno zanimanje, kdo bo jih kaj dobil. Vselej, kadar smo prej kaj prosili, bodisi za cerkev ali za občino, smo bili uslišani. — Lovski paznik V. S. je pred nekaj tedni na severni strani Uršlje gore zapazil dva divja loveca, kako streljata divjo kozo. Na klic: puške dol!, sta oba naperila puške napram njemu. V strahu, da ga ne bi kateri pogodil, je paznik takoj sprožil in oba lahko ranil. In haglo sta jo popihala brez vsakega sledu. Toda že tretji dan jih je orožništvo izsledilo in jih odvedlo k sodniku in k zdravniku, da dobita kazen, oziroma zdravlilo. — Povsod je slišati o brezposelnosti. Pri nas pa manjka dobrih hlapcev. Brezposelnih danes tukaj okrog samo beračijo; ako ga pa prosiš, da bi šel delat, zahteva takšno plačo, da je kmet dati ne more. Marsikateri pravi: kar mi kmet plača za en mesec, to lahko naberačim v teku 3 do 4 dni. Tako je torej pri nas v hribih z brezposelnostjo. Potrebno bi bilo, da bi se to beračenje nekoliko zatrl, ker drugače bo v polletnem času za nas hribovske kmete postalo ne samo nevzdržno, marveč nevarno.

Sv. Jedert nad Laškim. Razne novice. Župnijske zavetnice nam je prišel letos počastiti mladi g. kapucin Inocenc iz Celja. Ze lani so zidar, pleskar, urar, orglar završili strokovna dela, da je cerkev, kot pravijo tujci, še bolj prijazna. — Hudo je gospodarila tudi pri nas influenza med mladimi in starimi, malokomu je prizanesla; preganjali so jo z raznimi domačimi čaji, tako da ni umorila nikogar. — Razpuščena je bila Krekova družina; poslovne knjige hrani kristofska občina. Ista je usoda Prosvetnega društva, ki mu je ob ustanovitvi pred 33 leti govoril takrat mladi profesor dr. Anton Medved. Za upravnika razpuščenega društva je imenovan tukajšnji g. šolski upravitelj. — Ker je bila učiteljica gđ. Vera Perkova premeščena v novomeški okraj, je prišla na njeno mesto gđ. Solza Grmekova, ki je poučevala na Ciril-Metodovi šoli v Trstu do nje ukinitve po Italijanih. — Po komisijskem sklepu bi se naj osnovni šoli pri Sv. Jederti prizidala telovadnica z učiteljskim stanovanjem, a občina ne zmore toliko proračuna. Iz istega vzroka je odložena na boljše čase tudi razširitev rečiške šole in napeljava vodovoda do nje. — Prostor za novo rečiško cerkev blizu šole na Brusišču je zvrhan, tudi načrt stavbe je izvršen v Plečnikovih šoli, manjka le samo še »jurjev«. — Kmet stoče, ker živina in les nimata potrebščinam primerne cene, hudojamski rudar pa je v vednem strahu pred odpustom, ki jih je vsak mesec nekaj. Kdaj jama je res huda. Zakaj ljubljanska centrala ne napravi reda, kot je v hrastniškem in trbovelj-

skem revirju? — Gasilsko društvo in strelska družina se ne moreta ugodno razviti, ker so zaselja v župniji preveč raztepena, brez pravega središča. — »Slovenskega gospodarja« je prihajalo lani v faro 78 izvodov, »Domoljuba« tretjino tega števila. Letos je še več naročnikov. — Vrla Podomevšekova Julka, ki se je letos omožila v Griže, je rekla, da bo tudi tam rada brala »Slovenskega gospodarja«; saj je moder svetovalec tudi slovenskim gospodinjam in materam.

Jože Jamšek †.

Sorojaku in iskrenemu prijatelju v spomin.

Mož je, kdor se bori, ne da bi sočloveka obtežil, ampak ki mu vedno in povsod skuša pomagati. Tak si bil Ti, dragi Jože, ki si se dosledno držal načela »Pomagaj svojemu bližnjemu«. Zato je bilo Tvoje ime drago in bo ostalo v blagem spominu onim na zasluženi rodni grudi in v novi domačiji. Tako mesto zaslužijo pošteni s krepko hrbtnico, ki ne klonijo pred vsakim vetričem.

Tvoja pot, dragi prijatelj, je bila vse prej ko rožnata. Kot sin malega vipavskega kmeta — Birtovi smo vam pravili — si se že zgodaj ločil od hiše. Na posestvu vzornega veleposestnika Habeta si se učil naprednega kmetijskega gospodarstva, pred vsem živinoreje. Nikogar pred in niti za Teboj, ki je oskrboval njegove številne repe, ni Haba tako čislal, kakor Tebe. Pokazal si pač že rano one lastnosti, ki tvorijo čelga moža: razum, samoniklost, poštenost, pridnost. Nato si kot 18letni mladenič prevzel zanemarjeno in zadolženo očetovo posestvo. Kmalu smo se mogli prepričati, kaj zmorejo razum, trdna volja in ljubezen do rodne grude — do onega kosa skope zemlje, ki sva se ga zopet in zopet spominjala. Zato smo že takrat vsi zrlj vate s spoštovanjem. Vzljubili smo Te in Ti kot 28letnemu možu zaupali županski stolec, katerega si upravljal z vso vestnostjo. Kot kremenit in odkrit značaj si se vedno in povsod neustrašeno boril za pravo in vsakomur povedal, kakor je zaslužil, oziroma kakor si pač Ti stvar razumel. In Tvoj zdrav razum je vedno prav pogodil — tudi takrat, ko si kot župan takratnemu okrajnemu glavarju povedal v brk, da nisi prišel v Postojno zato, da bi bril on s Teboj norce.

Do svetovne vojne sta z bratom Cenetom, padlim v vojni, vzorno vodila gospodarstvo. Ti si tudi krčmaril in Tvoja gostilna je bila znana daleč okrog. Tudi Tebe je pograbil vojna in Te kot narednika poganjala z enega bognega polja na drugo. Svojo po vojni opustošeno posestvo si kmalu obnovil. Vendar pa je Tvoje veselje pojemalo, in ko si se prepričal o namerah našega zakletoga sovraga Italijana, si se odločil, da zapustiš sicer tako ljubljeno Goče pri Vipavi. Nekega dne so padle Tvoje odločne besede: »Tone, poišči si drugo domovino!«

Kmalu nato sva že došla v Maribor, v kraj vinske trte. Od trte k trti! Svečina, po svojem licu in značaju tal slična rodni vasi, je postala Tvoja nova domovina. Iz zanemarijenega posestva si v kratkem času napravil lep kmečki dom. Nisi delal le zase. Kako si s svojimi bogatimi izkušnjami in nasveti in prav tako tudi v dejanjih pomagal tudi drugim, vedo povedati domačini, pričala je množica, ki Te je kljub tako neugodnemu vremenu spremljala na zadnji poti.

Svojega krščanskega prepričanja nisi kazal le z besedo, ampak toliko bolj v dejanjih. Pomagal si, kakor, kjer in kolikor si mogel. Svo-

jo novo domovino si kot zaveden Jugoslovan povsod utrjeval.

Vem: težko si se ločil od nas, dasi Ti je dolga bolezen izčrpala telesne moči. Ne pa tako Tvojega duha. Saj si bil pred smrtjo skrbel, če ima hiša vsega, kar bo treba prijateljem, ki Te bodo obiskali, in najmanjše stvari nisi hotel pustiti neurejene. Celo na onega neznanega vojaka z bojne poljane, ki si mu brez lastne krivde dolgoval »lenungo«, si se spomnil.

Pogrešajo Te Tvoja draga družica in petorica sinov in dvojica hčera, a prav tako Te pogrešamo tudi mi, ki bi prav v teh težkih časih tako radi čuli Tvojo modro, trezno in često tudi tako dovtipno besedo. Šestdeset let — koliko bi nam mogel še dati! Prerano si nas zapustil.

Počivaj, dragi Jože, v naročju svečinske zemlje, ki si ji poklonil toliko truda in ljubezni! Z Bogom! Tone Breclj, Maribor.

Viničarski vestnik.

Predčasno službeno odpoved viničarju je smatrati vsako tisto odpoved, ki ni bila izrečena med 1. in 15. avgustom in s katero se zahteva izselitev viničarja izven časa med 1. in 11. novembrom. Radi nepoznanja, še bolj pa radi neupoštevanja viničarskega reda se ravno v tem oziru storijo viničarjem mnoge krivice. Po viničarskem redu je dovoljeno, da se tak viničar, ki stori hude prestopke napram svojemu gospodarju in proti svojim službenim dolžnostim, predčasno odpusti iz službe. Toda vsako tako predčasno odpoved mora najprej potrditi pristojna viničarska komisija. Tam se nudi prilika dokazov in zagovorov. Vse obdolžitve morajo biti dokazane. Če je viničarska komisija razsodila, da je predčasna odpoved viničarju opravičena, dobi vinogradnik pravico, da odpoved izreče. More pa se zgoditi, da se večina članov viničarske komisije pristransko postavi na zahtevo vinogradnika in mu ugodí. V takih slučajih se more obsojeni viničar pritožiti zoper razsodbo viničarske komisije na višjo sodno ali politično oblast. Ako viničar vloží priziv zoper tako razsodbo, potem odpoved ne ni polnomočna, dokler višja oblast ne izreče svoj »da« ali »ne«. Tak je viničarski red. Strokovna organizacija pa je zato tukaj, da brani zakonite pravice svojih članov. Viničarji, obračajte se za nasvete in pomoč v sili samo k svoji stanovski organizaciji!

Maribor. Občnega zbora skupine viničarjev dne 19. marca se je udeležilo lepo število viničarjev. Za odbor skupine je poročal predsednik tov. Jože Šešerko, zvezo pa je zastopal tov. P. Rozman. Po izvolitvi odbora in nadzorstva se je sprejel predlog, da bodo člani skupine v potrebi obiskovali samo enega določenega zdravnika v meslu.

Kamnica pri Mariboru. V nedeljo dne 2. aprila, ob 11. uri dopoldne, bo zborovanje Strokovne zveze viničarjev, na katerega se vabijo vsi viničarji in viničarke iz okolice.

Slov. Bistrica. Občni zbor skupine viničarjev dne 19. marca je imel nadpričakovano lepo udeležbo in je dosegel tudi najlepši uspeh. Predsednik tov. Braut je občni zbor vodil in je podal tudi izčrpno poročilo o delovanju organizacije. V odbor so bili izvoljeni tovariši: Brenc Mih. Lešnik Stefan. Braut Anton, Fric Jožef, Najdič Franc. V nadzorstvo pa Stern Anton, Smolar Matevž in Podlesnik Franc. O velikem pomenu strokovne organizacije je govoril tajnik zveze P. Rozman, in pristopili so še novi člani. Samo naprej po začrtani poti.